

AUŠTANT RYTUI baseine plaukiojo šunų šūdai; girdėjome pašaipų Di juoką. Visą savaitę jai aiškinau, kad kikendama iš to paties pokšto, tarsi jis būtų naujas, ji atrodo kaip trenkta – beje, tokia ir yra. Regis, Di né kiek nesijaudino, kad ją paliko vakinas. Kai praėjusį antradienį tas pasirodė prie baseino, prieš tai apėjės visų kaimynų šiuksliadėžes ir surinkęs šunų išmatas plastikiniuose maišeliuose, ji né nemirktelejo. Trečią ryto išgirdome pliumpsėjimą, o paskui jo riksmus apie tai, kad Di yra šiknė, nes jি išdavė. Bet daugiausia girdėjome Di krzenimą, primenantį, kaip sunku miegoti, kai savo žingsnių neatskiri nuo kaimyno.

Per visą tą laiką, kiek čia gyvenu, nė vienas nebuvome įmerkęs kojos į baseiną. Galbūt dėl to, kad namo šeimininkas Vernonas jo niekada nevalė. Bet veikiau todėl, kad niekas mūsų neišmokė džiaugtis vandeniu, plaukioti nežiopčiojant ir negaudant oro, pamėgti sulipusius, chloro prisigėrusius plaukus. Prigerti nebijojau – juk, šiaip ar taip, esame sudaryti iš vandens. Tai tas pats, kas leisti kūnui paskęsti savyje. Ko gero, mieliau mirčiau taip, nei apdujusi ant purvino butuko grindų, širdžiai pamažu silpstant ir galop visai sustojant.

Šis rytas buvo kitoks. Di juokas vis kilo aukštyn, virto laibu klyksmu, paskui vėl pažemėjo ir tapo panašus į baubimą. Atidariusi duris pamačiau ją, kaip visada, stovinčią prie turėklo. Tik šiandien ji žvelgė į buto duris, iš nugaros apšviesta baseino švytėjimo, todėl veido neįžiūrėjau, mačiau tik įdubusius skruostus ir pūpsančius it obuoliukai skruostikaulius. Uždariau duris, jai nespėjus manęs pamatyti.

Kartais ryte įkišdavau galvą pro neužrakintas Di duris, norėdama įsitikinti, kad ji vis dar kvépuoja ir muistosi per miegus. Tam tikra prasme neurotiški jos juoko prieplūliai man net patiko, nes patvirtindavo, kad ji dar gyva ir jos plaučiai tebedirba. Jei Di juokiasi, vadinasi, ne viskas virto šūdu.

Pasigirdo beldimas į duris: keturi bumbtelėjimai dviem kumščiais. Kai ko panašaus ir tikėjausi, bet vis vien krūptelėjau. Juk mačiau, kaip Vernonas apeina savo valdas, ir, Di spoksant ir kvatojantis, lapelis ant durų kilsteli ir nusileidžia. Atnsisukau ir pažvelgiau į savo broli Marką, knarkiantį ant sofos. Jo nosis buvo taip suraukta, kad bemaž siekė antakius.

Markas miegodavo kaip naujagimis, be paliovos vaipydamasis. Jo galva buvo pakreipta, tad mačiau profili. Pažvelgiau į ryškią, lygią tatuiruotę. Markas po pat kaire ausimi buvo išsitatuiravęs mano piršto atspaudą, ir, jam šypsantis, mano akys vis krypdavo į tą piešinį, tarsi tai būtų trečioji akis. Tiesa, pastaruoju metu mes šypsodavomės retai, bet mintyse vis iškildavo tas vaizdas – prisiminimas, kaip, judant jo lūpoms, nuvilnija rašalo linijos. Tas piešinėlis palaikė mano viltį. Marko rankos nusėtos tatuiruotėmis, bet ant kaklo tebuvo mano piršto atspaudas. Brolis pasakojo, kad jį tatuiruojantis skaudėjo labiausiai.

Tatuiruotę jis pasidarė būdamas septyniolikos. Tądien pirmą kartą pagalvojau, kad galbūt jis mane mylės labiau už viską pasaulyje – labiau už savo kūną. Bet dabar, likus trims mėnesiams iki mano aštuonioliktojo gimtadienio, žiūrėdama į banguojantį piršto atspaudą ten, kur baigiasi jo žandikaulis, jaučiausi nuoga ir pažini. Jei Markas kruvinas gulėtų gatvėje, jį lengvai atpažintų pagal mano pėdsakus ant jo kūno.

Suėmiau rankeną ir sumurmėjau:

– Atidarysiu!

Tarsi Markas galėtų taip anksti išlipti iš lovos. Di juokas už sienos smelkėsi man į dantenas it sūrus vanduo, besigeriantis į mėsingają burnos dalį. Papurčiau galvą ir atsisukau į duris, į savo pačios popieriaus lapelį, prilipdytą prie oranžinių dažų.

Tokių lapelių galėjai net neskaityti – ir taip buvo aišku, kas juose rašoma. Visi jų gaudavo, o paskui métystavo gatvėje, tarsi tai padėtų sušvelninti griežtą jų perduodamą žinią. Didžiosios raidės atrodė negailestingos, skaičiai sustinge, įklimpė pramominio spausdintuvo rašalo kvape. Lapelis buvo ištrauktas iš tokio pat nuodingų ir suktų popierių šūsnies ir priklijuotas prie mūsų vieno kambario butuko, jau dešimtmečius priklausančio mūsų šeimai, durų. Visi žinojome, kad Vernonas parsidavėlis ir nelaikys šios vietas ilgiau nei būtina, juolab dabar, kai Ouklandą naršo piniguočiai, tik ir ieškantys, ką dar iškrapšyti iš miesto vidurių.

Skaicius nebūtų atrodės toks šiurpus, jei Di nebūtų pradėjusi raitytis iš juoko. Jos kvatojimas tiesiog įcementavo man į pilvą kiekvieną nulį. Atsigrežiau į ją ir nustelbdama vėją bei rytinius sunkvežimius sušukau:

– Di, nustok juoktis arba eik vidun. Šūdas.

Ji truputį pasuko galvą, pasižiūrėjo į mane ir, toliau kikendama, taip plačiai išsišiepė, kad lūpos virto ovalu. Nuplėšiau nuo durų raštelių apie pakeltą nuomas kainą ir grįžau į mūsų butą, kur ant sofos ramiai parpė Markas.

Visas mūsų gyvenimas griuvo, o jis sau miegojo lyg niekur nieko. Jau ir taip vos vertėmės, dviem mėnesiais vėlavome mokėti nuomą, o Markas neturėjo jokių pajamų. Vargais negalais įsiprašydvau padirbėti gérimu parduotuvėje ir skaičiuodavau spintelėje likusius krekerius. Net neturėjome piniginių. Žiūrėdama į ji, į apsiblaususį jo veidą, supratau, kad šikart neišsisuksime kaip anąsyk, kai mūsų pasaulis eižėjo, o ten, kur buvo mama, teliko tušti nuotraukos rėmeliai.

Pakraipiau galvą, žiūrėdama į stambų, daug erdvės užimantį jo kūną, tada jam ant krūtinės per patį vidurį uždėjau raštelių apie padidėjusią nuomą, kad jis kvėpuotų kartu su juo. Aukštyn, žemyn.

Di nebegirdėjau, tad apsivilkau striukę ir, palikusi Marką, išėjau į lauką. Pabudės jis ras suglamžytą popieriuką ir daugiau rūpesčių, nei mėgins išspręsti. Palei turėklą nuėjau iki Di buto ir atidariau duris. Di kažkaip spėjo užmigtį ir blaškési ant čiužinio, nors vos prieš porą minučių dar stūgavo. Jos sūnus Trevoras sėdėjo virtuvėlėje ant taburetės ir valgė pigius „Cheerios“ tiesiai iš dėžutės. Jam buvo devyneri, pažinojau jį nuo gimimo, mačiau, kaip išstypo ir virto liesu bernioku. Čiaumodamas dribsnius Trevoras laukė, kol mama pabus, bet ji atsimerkės veikiausiai tik po kelių valandų ir savo sūnų matys it per miglą.

Ižengiau į vidų, tyliai priėjau prie jo, pagriebiau nuo žemės kuprinę ir padaviau jam. Jis šyptelėjo, dantų švarplės buvo pilnos pažiliugusių dribsnų gabaliukų.

– Vaike, laikas į mokyklą. Dėl mamos nesijaudink. Eime, aš tave palydésiu.

Mudu su Trevoru susikibę už rankų išėjome iš buto. Jo delniukai buvo lyg sviestas: glotnūs, regis, ištirpsiantys nuo mano rankos šilumos. Kartu patraukėme prie metalinių įviju laiptų, nudažytų salotine spalva ir apsilaupiusių, nusileidome į pirmą aukštą, praéjome šūdiną baseiną, o tada metaliniai vartai išspjovė mus tiesiai į Didžiąją gatvę.

Didžioji gatvė – tai iš nuorūkų ir gérimų parduotuviių sudaryta iliuzija, vingiuotas kelias nuo krautuvélės prie krautuvélės, nuo kampo iki kampo, kur suaugėliai žaidžia savo žaidimus. Čia dvelkė vaikyste, o kraštovaizdis atrodė tobulai tinkamas lobių medžioklei. Niekas niekada nežinojo, kada įsijungs kokia nors signalizacija ir iki pat tilto nuskries garsas. Nė karto nebuvau aname krante ir nenutuokiau, ar ten dedasi panašūs dalykai. Mes savo pusėje turėjome apsčiai namų geltonai šviečiančiais langais, šarvojimo salių ir degalinių, taigi visko, ko galėjai tikėtis, ir sykiu nieko.

– Mama sakė, kad Rikis nebeateis, taigi visi sausi pusryčiai bus mano.

Trevoras ištraukė iš mano rankos slidų delniuką ir spyruokliuojančiu žingsniu patraukė pirma manęs. Žiūrėdama į jį pagalvojau, kad tikriausiai be manęs ir Trevoro niekas nesuprantą, koks jausmas judėti ir iš tiesų suvokti, kad judi. Kartais man atrodydavo, kad tas mažas vaikas galėtų išgelbėti mane nuo grasinančio praryti pilko dangaus, bet tada prisimindavau, kad ir Markas buvo toks pat mažas, o paskui visi išaugome save.

Už „Karališkųjų apartamentų“ pasukome kairėn ir nužygiamome tolyn. Sekiau paskui Trevorą, nepaisantį šviesoforo ir kuo

ramiausiai kertantį automobilių pilnas gatves, žinantį, kad visi jį praleis dėl tų spindinčių akių ir žvalaus žingsnio. Jo autobusų stotelė buvo prie sankryžos šiapus gatvės, bet jis mėgo keliauti kita puse, nes ten plytėjo parkas, kur paaugliai kas rytą mėtydavo kamuolių į krepšinio lanką be tinklo, nuolat atsitrenkdami vienas į kitą ir garsiai kosēdami. Trevoras, susidomėjęs šio ryto žaidimu, sulėtino žingsnį. Regis, mergaitės žaidė prieš berniukus ir kol kas éjosi lygiosiomis.

Sugriebiau Trevorą už rankos ir nusitempiau tolyn.

– Jei taip vilksi kojas, pavéluosi į autobusą.

Trevoras persisukęs akimis seké aukštyn žemyn lakstantį, tarp delnų gurgždantį kamuolių, kartais bumbtelintį į lanką.

– Kaip manai, ar jie leistų man pažaisti? – Trevoras iš susižavėjimo kramtė sau skruostą, todėl šiek tiek šveplavo.

– Tik ne šiandien. Klausyk, jiems nereikia spėti į autobusą, o tavo mama tikrai nenorėtų, kad šaltum lauke ir praleistum pamokas.

Sausio šalčiai Ouklande keistoki. Būna žvarbu, bet oras nelabai skiriasi nuo kitų mėnesių: dangaus žydrynė aptraukta debesimis, ne taip šalta, kad reikėtų storo palto, bet per daug nuogo kūno neparodysi. Trevororo rankytės buvo plikos, tad nusivilkau striukę ir apsiaučiau jam pečius. Paémiau jį už rankos, ir toliau jau éjome greta.

Pirmiau išgirdome autobusą, o tik paskui pamatéme. Jam sukant iš už kampo, grįžtelėjau pasižiūrėti numerio. Didelis žalias griozdas burzgė mūsų link.

– Eime per gatvę, nagi, kilnok kojas.

Nepaisydami gatve švilpiančių automobilių nurūkome į kitą pusę. Autobusas pririedėjo prie mūsų ir sustojo stotelėje.

Stumtelėjau Trevorą į eilę žmonių, slenkančių šaligatviu į autobuso žiotis.

– Šiandien paskaityk knygą, gerai? – šūktelėjau jam jau lipant vidun.

Berniukas atsisuko į mane ir kilstelėjo ranką; tai galėjo būti ir atsisveikinimas, ir kariškas pagarbos atidavimas, ir tiesiog bandymas nusišluostyti nosį. Mačiau, kaip jis pradingo, kaip autobusas atsitiesė, sustenėjo ir ēmė tolti.

Po poros minučių privažiavo ir mano autobusas. Šalia manęs stovintis vyras buvo užsidėjęs akinius nuo saulės, nors tokiu apniukusiu oru jų nereikėjo. Praleidau jį pirmą, nusekiau iš paskos, apsidairiau, ar nėra laisvų vietų, bet jų nebuvo, nes ketvirtadienio rytą mums visiems reikėjo kur nors būti. Įsispraudžiau tarp kitų kūnų, arčiau galio susiradau laisvesnį plotelį ir įsikibau metalinio stulpo, laukdama, kada autobusas blokš mane į priekį.

Per tas dešimt minučių, kurių reikia patekti į kitą Ist Ouklando pusę, autobusas mane užliūliavo sūpuodamas pirmyn atgal, kaip mano vaizduotėje mama sūpuoja kūdikį, kol dar turi kantrybės ir neima jo purtyti. Susimąsciau, kiek iš šių žmonių, susikišusių plaukus po kepurėmis, raukšlelių išvagotais veidais, primenančiais traukinį stoties žemėlapius, širyt pabudę pamatė griūvantį pasaulį ir skiautelę popieriaus, reiškiančią daugiau nei kažkur toli nukirstą medį, ant kurio tau nusišvilpti. Vos nepraziopsojau akimirkos, kai reikėjo patraukti už virvutės ir išlipti pro duris į tyrą Ouklando orą, šiek tiek pradvisusį alyva ir mašinomis. Kvapas sklido iš statybų aikštelių kitoje gatvės pusėje, priešais takeriją „La Casa“.

Išlipusi iš autobuso patraukiau link restorano su pažystama mėlyna pergole ir tamsintais langais, pro kuriuos nieko

N A K T I N É T O J A

nesimato. Sugriebiau rankeną, atidariau duris, ir iš tamsos į mane tvokstelėjo stiprūs, aitrūs kvapai. Kėdės riogsojo sukrautos ant stalų, bet buvo matyti, kad čia verda gyvenimas.

– Nesiruoši ijungti man šviesos? – šūktelėjau žinodama, kad už poros žingsnių stovi Alė, nors tamsoje atrodė, kad ji toliau.

Alė pasitraukė iš tarpdurio, jos šešėlis pagrabaliojo jungiklio, ir netrukus nušvito šviesa.

Alechandros plaukai buvo juodi ir švelnūs it šilkas, sprūstantys iš kuoduko viršugalvyje. Oda riebaluota, slidi nuo prakaito, nes pastarąsias dvidešimt minučių ji praleido virtuvėje. Balti jos marškinėliai dydžiu ir paprastumu galėjo varžytis su Marko marškinėliais; su jais Alė atrodė berniokiška ir šauni, kokia aš nieku gyvu negalėčiau būti. Visas jos kūnas buvo išmargintas tatuiruotėmis, tad kartais ji man atrodydavo it meno kūrinx, bet kai imdavo judėti, prisimindavau, kokia ji nerangi ir gremėzdiška, kokie sunkūs jos žingsniai.

– Žinai, galiu tame labai greitai išspirti.

Alė priėjo arčiau, atrodė, kad paspaus man ranką, kaip spaudžia juodaodžiai, bet tada suvokė, kad tai aš, o ne mano brolis, ir apskabino. Mane žavėjo tai, kaip ji užpildo erdvę – taip pat, kaip tuos dukslius marškinėlius. Atsidūriau geriausiai pažištamoje vietoje, mano ausis glaudėsi prie jos šiltos, tvinksinčios krūtinės.

– Tikiuosi, turi valgyti, – tariau atsitraukusi nuo jos ir žingsniuodama į virtuvę.

Man patiko matant Alei siūbuoti klubais – tuomet ji vadindavo mane savo Ieva.

Pamačiusi, kur traukiu, Alė nuskubėjo prie virtuvės durų. Lenktyniaudamos pripuolėme prie jų ir susistumdėme, nes abi

norejome būti pirmos. Kvatomados iki ašarų voliojomės ant žemės, trankydamos ir spardydamos viena kitą, nesukdamos galvos dėl būsimų mėlynių. Alė mane įveikė, pribėgo prie viryklės ir prikrovė mums į dubenėlius maisto, o aš stovėjau keturpėčia, bandydama atgauti kvapą. Man pakilus, ji gudriai sukikeno, tada padavė man dubenėli ir šaukštą.

— *Huevos rancheros*, — sumurmėjo.

Jai nuo nosies kapsėjo prakaitas. Patiekalas buvo karštas, garuojantis, tamsiai raudonas, su kiaušiniais ant viršaus.

Alė bent kartą per savaitę paruošdavo man valgyti. Kai mane lydėdavo Markas, būtinai paklausdavo, kas tai per patiekalas, net jei jau būdavo jo ragavės. Jam patiko erzinti Alę, kaip patiko repuoti laužytu ritmu ir varinėti linksmas šnekas.

Užšokau ant darbastilio, pajutau, kad džinsai šlampa, bet nekreipiau į tai dėmesio. Šaukštu kabindama maistą leidau jam šildyti liežuvį ir stebėjau priešais mane prie viryklės rymančią Alę. Garai iš mūsų dubenėlių kilo į viršų ir palei lubas telkėsi į debesėlius.

— Ar jau susiradai darbą? — paklausė Alė. Jos lūpos buvo išterliotos padažu, tarsi ji būtų apvedusi jas pieštuku.

Papurčiau galvą, įkišau pirštą į dubenėli ir nulaižiau.

— Apėjau visą miestą, bet žmonės taip baidosi mokyklą metusių vaikų, kad net nežiūri į mane.

Alė sunkiai nurijo seiles ir linktelėjo galva.

— Blogiausia, kad Markas net nenori pakelti subinės ir bent kiek pakrutėti.

Ji pavartė akis, bet nieko nesakė, tarsi neįstengčiau to suprasti.

— Kas? — paklausiau.

– Žinai, jis daro, ką gali. Dar tik pora mėnesių praėjo nuo tada, kai metė darbą. Jis jaunas, negali jo kaltinti, kad nenori visą laiką plūktis, be to, tu porą dieną per savaitę dirbi gérimu parduotuvėje, ir jūs visai neblogai verčiatės. Nekibk prie jo.

Ji kalbėjo pilna burna, pro lūpų kompiutį varvėjo raudonas padažas.

Nusliuogiau nuo darbastalio, jau aiškiai jusdama, kad mano džinsai šlaputėliai. Garsiai trinktelėjau dubenėlį ant stalo, norėjau, kad sudužtų, bet nesudužo. Ji nustojo valgyti ir, pirštais sukiodama grandinėlę, pažvelgė į mane.

Tada išleido tokį tylų garsą, lyg sugargaliavo, paskui užsi-
kosėjo.

– Eik šikt, – iškošiau.

– Ei, Kiara, nesielsk taip. Šiandien šermenę diena, turėtume bastytis po miestą, o tu čia daužai prakeiktą dubenį ir siunti, kad negauni darbo! Dauguma mūsų ieškome darbo. Tu niekuo neypatinga.

Dirstelėjau į ją, paskui į grindis, jos marškinėliai nuo prakaito lipo prie kūno. Tokiomis akimirkomis prisimindavau, kad Alė turi savo pasaulį be manęs, kad kažkas buvo prieš mane ir galbūt bus po manęs. Šiaip ar taip, neketinau stoviniuoti šioje prigaravusioje virtuvėje, kai vienintelis žmogus, turintis teisę ištarti mano vardą, net nebandė suvokti, kad aš netrukus palūšiu ir kuoktelēsiu kaip Di.

Alė priėjo, pastvėrė mane už riešo ir pasižiūrėjo, tarsi sakyty: „Nedaryk to!“ Aš pridususi émiau veržtis prie durų. Ji nusivijo mane, pabandė sugauti už rankovės, tada dar kartą, kol galiausiai jai pavyko sučiupti medžiagą. Buvau apgręžta, jos veidas atsidūrė per arti manojo, ji žvelgė į mane su gailesčiu,

kaip laisvas žmogus į kalinį. Leidausi jos gelbėjama daugiau kartų, nei atleidau Markui. Bemaž mačiau, kaip ji virpa po tais marškinėliais.

Alė beveik nejudindama lūpų pasakė:

– Šiandien šermenų diena.

Ji kalbėjo taip, tarsi tai nieko nereikštū. Jos nagai buvo trumpi ir kvepėjo kalendromis, o manieji – aštrūs ir pavojingi. Bet paskui jos smakre išryškėjo duobutė, ir ji man tapo viskuo.

– Tu nieko nesupranti, – tariau galvodama apie šįryt ant mūsų durų pakabintą lapelį.

Jos veidas persimainė. Papurčiau galvą ir pamēginau nusikratyti savo veido išraiškos.

– Nesvarbu.

Aš atsidusau, o Alė susiraukė, bet, jai nespėjus pradėti ginčo, pakeliau ranką prie jautrios vietelės jos šone ir pakutenau. Ji suspigo ir nusijuokė tuo stulbinamai mergaitišku juoku, sprūstančiu iš jos tada, kai ji bijo, kad vėl ją pakutensi. Atitraukiau ranką ir paklausiau:

– Na, tai keliaujam?

Alė apkabino mane per petį, išsitempė pro duris, o paskui nusivedė autobusų stotelės link. Praėjome statybas, paskui leidomės bėgte, lėkėme per gatves net nestabtelėdamos ir neapsidairydamos, palydimos nedarnių automobilių signalų melodijų.